

เทศน์เช้า วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ทุกคนต้องการความมั่นคงนะ ทุกคนก็ต้องการความมั่นคง เราเกิดมาทุกคนก็อยากปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ แต่ความสุขความทุกข์ในมุมมองของใคร ถ้ามุมมองคนที่ยึดติดมากมันก็ทุกข์มากหน่อยหนึ่ง คนที่ยึดติดกลางก็ทุกข์ปานกลาง คนที่ยึดติดน้อยก็ทุกข์น้อย แต่มีทุกข์เหมือนกัน เห็นไหม ยกเว้นแต่เราไม่มี หู มีตา แล้วเราจะประพฤติกฎปฏิบัติกัน เพื่อให้ความยึดติด..

เหมือนน้ำบนใบบัว อยู่กับใบบัวแต่ไม่ติดใบบัว เราพยายามฝึกหัดกันอย่างนั้น ฝึกหัดกันอย่างนั้นเพื่อให้ใจเราเป็นอิสระ ถ้าใจเป็นอิสระได้ เห็นไหม เราจะอยู่กับโลกด้วยความไม่เป็นที่โลก แต่ในปัจจุบันนี้เรายู่กับโลกโดยที่เราต้องรับผิดชอบ เรารับรู้ มันก็รับรู้กันไป ต้องรับรู้ เรารับรู้ของเรา

ผู้ที่ไม่ติดโลก อย่างเช่นครูบาอาจารย์ของเราท่านไม่ติดโลก แต่ท่านก็ช่วยโลกนะ แต่ช่วยโลกด้วยหัวใจ ด้วยสายตาที่กว้างไกล แต่พวกเราสายตาสั้น สายตานี้ไม่เข้าใจสิ่งใด จะช่วยโลกเห็นไหม ความช่วยเหลือนั้นก็กลายเป็นการขัดแย้งกัน เห็นว่าเป็นการช่วยเหลือนี้แหละ แล้วก็เอาความช่วยเหลือมาทะเลาะเบาะแว้งกัน แต่ถ้าเราสายตายาวไกลนะ เราเอาการช่วยเหลือแล้วเราจะไม่มีทะเลาะเบาะแว้งกันด้วย

นี่พูดถึงว่าเราปรารถนา เห็นไหม เราถึงมาทำบุญกุศลกัน ทำบุญกุศลกันให้หัวใจนี้ หัวใจของเราเองถ้ามันเปิดกว้างขึ้นมา มันมีสิ่งใดขึ้นมา เราเปิดอากาศกว้าง ถ่ายเทกว้าง มันจะไม่อับชื้น มันจะไม่มีอะไรกีดขวางในหัวใจของเรา เราแสวงหากันเรื่องบุญกุศล นี่เรื่องบุญกุศล ทำแล้วนี่ความรับผิดชอบเพื่ออยากจะตอบสนอง อยากจะอุปัฏฐาก อยากจะสนองงานครูบาอาจารย์

ถ้างานของครูบาอาจารย์เราก็ทำ ทำของเรา ถ้าเราเห็นของเรามันเป็นความสมควร มันเป็นเรื่องจริงขึ้นมา ถ้าเป็นเรื่องจริงได้นะ แต่ถ้ามันเป็นวาระ มันเป็นเรื่องของกรรมนะ ถ้าเป็นเรื่องของกรรม คุณใช้เวลาเรื่องของกรรมมันทำให้คนที่เขานำมมองเห็นไม่ได้ พอมองเห็นไม่ได้เรา

ก็แบกหามกันไป เรื่องอย่างนี้มันมีมาแต่ไหนแต่ไร ถ้าเรื่องอย่างนี้มีมาแต่ไหนแต่ไรเราต้องตั้งใจของเรา

ทำไม? ทำ ทำ แต่ทำอย่างไรเท่านั้นเอง ทำอย่างไรให้กระทบกระเทือนได้มาก หรือกระทบกระเทือนกันน้อย ถ้ากระทบกระเทือนกันน้อยนะ หรือไม่กระทบกระเทือนเลยยิ่งดีใหญ่เลย.. นี่พูดถึงสิ่งของวัตถุนะ เราหาข้าวของสิ่งใดก็แล้วแต่เพื่อความมั่นคงของชีวิตของเรา แต่ถ้าเราหาความมั่นคงของหัวใจนะ ถ้าหัวใจมั่นคงนะ เห็นไหม

“สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง”

ความมั่นคงคือความเปลี่ยนแปลงไง ความมั่นคง ความจริงคือความเปลี่ยนแปลง ถ้าเราเปลี่ยนแปลงของเราก่อน เรายังรักษาของเราก่อนนะ สิ่งนั้นมา.. นี่เวลาเขาอยู่กันทางริมน้ำ เวลาน้ำขึ้นมาเขาก็ยกของเขาหนี เวลาน้ำลงเขาก็อยู่ของเขา อยู่สุขสบายของเขา

คูสิสมัยโบราณของเราปลูกเรือนไทย เรือนสูงหมด ใต้ถุนสูง น้ำท่วมน้ำอะไร มันก็อยู่ของมันโดยธรรมชาติของมัน แต่วัฒนธรรมประเพณี เราไปยึดติดวัฒนธรรมประเพณีของใคร? แต่ถ้าวัฒนธรรมประเพณีของเรา เห็นไหม อยู่ในเรือนสูง เวลาน้ำมาต่างๆ มันก็ไม่ท่วมทันเรา เพราะเราอยู่ในภูมิประเทศอย่างนี้

นี่พูดถึงเวลาเราศึกษาของเราแล้ว ถ้าเรายอมรับ เราเห็นตามความเป็นจริง เห็นไหม สิ่งใดเป็นจริงเราจะไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริง ถ้าเราไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริง นี่โลกนี้ความเปลี่ยนแปลงเป็นอนิจจัง มันเปลี่ยนแปลงอยู่แล้ว ความมั่นคงมั่นคงที่นี้ ถ้าที่นี้มั่นคง ความมั่นคงของมัน เห็นไหม นี่สสาร ธาตุต่างๆ ของเขา เขาก็แปรเปลี่ยนของเขาไป แต่ธาตุรู้ล่ะ? ธาตุรู้มันพัฒนาของมันนะ มันพัฒนาของมัน ถ้ามันมีการฝึกฝนของมัน

ทางโลกเขาบอกว่า “โลกนี้อยู่ได้ด้วยการศึกษา” เด็กมีการศึกษา ทุกคนมีการศึกษา ทุกคนมีปัญญา โลกจะเจริญ... ไซ้! มันเจริญ แต่เจริญขึ้นมาขนาดไหน เจริญขึ้นมาแล้วเราเข้าใจขึ้นมาแล้ว เจริญขึ้นมาแล้วเรามีความสุขหรือความทุกข์ล่ะ? เห็นไหม คนฉลาดกับคนดี ถ้ามันฉลาดขึ้นมาแล้วมันดีด้วยมันที่สุดยอดดี

จิตใจก็เหมือนกัน จิตใจถ้ามันมีหลักมีเกณฑ์ของมัน มันนุ่มเอียงไปทางนั้นได้ยาก มันนุ่มเอียงไปได้ยาก เห็นไหม คนดีทำแต่เรื่องดีๆ คิดแต่เรื่องดีๆ คิดเรื่องชั่วยาก คนชั่วทำแต่เรื่อง

ชั่วๆ คิดเรื่องดีไม่ได้ นี่แต่มันฝึกฝน มันเปลี่ยนแปลงของมัน ถ้ามันแก้ไขของมัน อันนี้! อันนี้เป็นปัจจัยตั้งนะ อันนี้เป็นความรู้สึกของเรา เป็นความรู้สึกของดวงใจทุกดวงใจ

ทุกดวงใจปรารถนาดี ทุกดวงใจจะพ้นจากทุกข์ ทุกดวงใจต้องการสร้างคุณงามความดี แต่ความดีของเรา ถ้าวิฤติภาวะของเรายังไม่ถึง เห็นใหม่ วิฤติภาวะยังไม่ถึงเราก็เห็น ความดีอย่างนี้เป็นความดีๆ

“นี่มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียดใจ”

ถ้ามรรคมันละเอียดขึ้นไป เห็นใหม่ แต่มันต้องมีมรรคหยาบนะ ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ สร้างอยู่บนแผ่นดิน ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ ความคิดนี้เกิดจากจิต จิตนี้ทุกอย่างเกิดจากจิต ถ้าภาวสวะ สิ่งที่มีมันเป็นอาสวะอยู่ในหัวใจ ถ้ามันพัฒนาขึ้นไป มันเกิดจากความนึกคิด เกิดจากต่างๆ นี่คำว่าทุกสิ่ง วัตถุสิ่งต่างๆ สิ่งปลูกสร้างต่างๆ เกิดบนแผ่นดิน ทุกสิ่งต่างๆ เกิดจากภาวสวะ เกิดจากภพ เกิดจากใจ แต่วิฤติภาวะของใจมันพัฒนามากน้อยแค่ไหน?

ฉะนั้น ถึงบอกว่าเรื่องหยาบๆ มรรคหยาบจะว่าไม่มีเลยเป็นไปไม่ได้หรอก เด็กของเรา เกิดขึ้นมา มันต้องพัฒนาการของมันขึ้นมา หัวใจก็เหมือนกัน มันพัฒนาการของมันขึ้นมา ถ้าพัฒนาการขึ้นมาแล้วมันจะเข้าใจของมัน มันจะมีหลักมีเกณฑ์ของมัน เห็นใหม่ พอมีหลักเกณฑ์ ขึ้นมานี้ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญาที่มันพัฒนาขึ้นมาแล้วมันจะเข้าใจในหัวใจนะ แล้วสังเวชใจ

เวลามันสังเวชนะ เวลาสังเวชเรื่องของโลก เรื่องของโลกเขาเข้าใจกับเราไม่ได้ เขารู้กับเราไม่ได้ นี่คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก ถ้าคนโง่มากกว่าคนฉลาด แล้วเขามีมุมมองกันอย่างนั้น แล้วเราเป็นกลุ่มชนหนึ่ง เราว่าเราเป็นผู้ฉลาด เราจะขวางเขาๆ เราก็ต้องชี้แจง ต้องให้เขาเข้าใจได้ เห็นใหม่ แต่คนโง่มากกว่าคนฉลาดมาก ไปชี้แจงให้คนโง่เข้าใจนี่นะ แหม.. มันเรื่องที่สาหัสสากรรจ์นะ ถ้าสาหัสสากรรจ์จะรักษาใจของเรา ถ้ารักษาใจของเรา เราก็พยายามของเรา แต่คนพยายามขนาดไหน ทำคุณงามความดีขนาดไหนมันเหนื่อยล้านะ พอเหนื่อยล้ามันก็หลุดได้ นี่พูดถึงการทำงานจากภายนอก

ถ้าการทำงานจากภายในล่ะ? การทำงานจากภายใน เห็นใหม่ ถ้าเราทำของเราขึ้นมา จิตใจเราพัฒนาขึ้นมาละ นี่มันดีขึ้นเรื่อยๆ พอมันดีขึ้นเรื่อยๆ คุณสมบัติมันต้องมีที่เก็บนะ วัตถุ

มันต้องมีที่เก็บมีที่ถนอมรักษามัน แต่คุณงามความดีนี้มันกว้างขวาง เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูด เวลาจิตมันพ้นจากกิเลสไป มันเหมือนกับมังกรนี่นะมันไปในอากาศ นี่สามโลกธาตุ มันไปได้ อิศรภาพของมัน

ถ้าอิศรภาพของมัน คุณติคุณจักรวาล เห็นไหม กามภพ รูปภพ อรูปภพ แล้วจิตใจมันใหญ่ ขนาดนั้น กว้างขวางขนาดนั้น มันใหญ่โตขนาดไหน? นี่สิ่งที่เป็นนามธรรมไง แต่สิ่งที่เป็นวัตถุ แม้แต่ของเล็กน้อยก็มีความขัดแย้งกัน มันขัดแย้งกันเพราะมูมมอง เพราะความไม่เข้าใจ ถ้า มูมมองความไม่เข้าใจมันขัดแย้งกัน เราต้องดูแลใจเรานะ ถ้าเราดูแลใจเรา เราพัฒนาของเรา

นี่ทำบุญกุศลแล้วศึกษาไปอย่างนี้ ศึกษาไป ช่วยเหมือนไม่ช่วย ไม่ช่วยเหมือนช่วย.. ช่วย เชนาะ เราช่วยเหลือเจือจานเขา แต่เราไม่ยึดติด นี่ไม่ช่วยเขา ไม่ช่วยเหมือนช่วย เห็นไหม เราช่วย เขา เราดูแลเขา เหมือนไม่ได้ช่วย เพราะบอกว่าช่วยเขาก็ต้องไปอาบเหงื่อต่างน้ำ ต้องไปบุกกรุก ต้องไปคลุกคลีกับเขา ให้ออย่างนั้นมันเป็นเรื่องโลกๆ

เราช่วยเหมือนกับไม่ได้ช่วยนะ ช่วยไม่ให้เขารู้ ครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม ปิดทอง หลังพระ จะช่วยเหลือใคร จะเจือจานใครไม่ให้เขารู้นะ ไม่ให้เขารู้ว่าเราช่วยเหลือเขา เพื่อให้เขา พัฒนาได้ ให้ความเข้มแข็งขึ้นมาให้ได้ ถ้าเขาเข้มแข็งขึ้นมาได้ นี่ในบุญที่สะอาดบริสุทธิ์

ช่วยเหมือนไม่ได้ช่วย ช่วยเขาเต็มแรงเลย แต่เขาไม่รู้หรือว่าเราช่วยอะไรเขา เขาไม่รู้นะ แล้วเราทำอะไรให้เขาบ้าง แต่ถ้าเวลาเขาภาวนาไป เขาเข้าใจของเขาไปนะ เขาเข้าใจ นี่ผู้ที่ เป็น มหาบุรุษ เห็นไหม เขามองไปข้างหน้า เขามองการณ์ไกล เขาพัฒนาประเทศชาติ พอถึงจุดหนึ่ง ประเทศชาติมันคงแข็งแรง แล้วจะแข่งขันกับใครก็ได้ เพราะปูพื้นฐานไว้ดี แต่ถ้าประเทศชาติ มันคลอนแคลน เราจะเอาอะไรไปแข่งขันกับใคร?

นี่เอาอะไรไปแข่งขันกับเขาไม่ได้ เพราะอะไร? เพราะมองแต่สั้นๆ มองแต่ผลประโยชน์ มองแต่ชื่อเสียงของตัว เห็นไหม นี่พอช่วยเหลือเขา ไปคลุกคลีกับเขาต่างๆ ช่วยเหลือเขาเหมือน ไม่ได้ช่วย ให้อไม่ได้ช่วยเหลือใครเลยเหมือนช่วย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ในป่า องค์เดียว เทศน์ธรรมจักรครั้งแรกปัญจวัคคีย์ ๕ องค์เท่านั้น มี ๕ องค์เท่านั้น แต่เวลาเผยแพร่ธรรม ออกไปด้วยข้อเท็จจริง ด้วยความจริง เห็นไหม จนปานนี้ละทุกคนบอกว่า

“ถ้าไม่มีศีลมีธรรม โลกเราจะร้อนกว่านี้เยอะนัก”

แต่เพราะมีศีลมีธรรม เราก็ยังร้อนขนาดนี้ ร้อนนะ ร้อนเพราะอะไร? ยิ่งคนรู้ว่าร้อน เห็นไหม คุณก็รู้ว่าร้อน เราารู้สึกว่ามันจะหลบหลิกไปทางไหน เราพยายามจะหลบหลิกไปหาที่ความร่มเย็น เราพยายามหลบหลิกไปนะ แต่โลกนี้มันร้อน ร้อนขนาดไหนเราก็รู้ โลกนี้มันเราร้อนนัก แต่เวลาคนที่เขาร้อน แล้วเขาหลบมาหาความร่มเย็นไม่ได้ เขาหลบหาความร่มเย็นไม่เป็น เขายังร้อน เขายังเดือดเนื้อร้อนใจ ยิ่งกระวนกระวาย ยิ่งมีความทุกข์มากนะ

นี่เพราะเรามีศีลธรรมขึ้นมา เอาสิ่งนี้มาเป็นที่พึ่งของเรา นี่ที่เราแสวงหาๆ กันคือสิ่งนี้ นี่เราอยู่กับเขาปฏิเสธไม่ได้หรอก สภากรรม เวลาเกิดเหตุการณ์ใดนะ เกิดเหตุการณ์ใดในโลกหนึ่ง มันสะเทือนไปรอบโลกเลย คุณนี้อุทกภัยเกิดที่ใด เห็นไหม สินค้าเรื่องอาหารราคามันขึ้นทั่วโลกเลย นี่มันกระทบกระเทือนกันไปหมดนะ

ที่ใดขาดแคลนนะ มันก็ดึงสิ่งที่ขาดแคลนจากโลกนี้ไปอีกจุดหนึ่ง มันเดือดร้อนกันไปทั้งโลก มันเดือดร้อนกันไปหมด แล้วเราบอกว่าเราอยู่กับเขาโดยที่ไม่เดือดร้อนๆ ไม่เดือดร้อนตรงไหนล่ะ? ไม่เดือดร้อนที่ความเข้าใจใจ ไม่เดือดร้อนที่ความเข้าใจ เพราะโลกมันเป็นแบบนี้จิตใจเราไม่กระวนกระวายไปกับเขา ถ้าเราเดือดร้อนแล้วจิตใจมันก็เดือดร้อนไปกับเขาจะ ทำไมมันเป็นอย่างนั้น ทำไมมันเป็นอย่างนั้น เครียดไปหมดเลยนะ ทั้งเครียด ทั้งบีบคั้น

โลกมันก็ร้อนอยู่แล้ว เราก็ต้องทุกข์อยู่กับเขาเพราะเราเกิดมากับโลก เราปฏิเสธโลกได้อย่างไร? เราเกิดมาอยู่กับเขา เราอยู่กับเขา เราต้องอยู่ด้วยกัน คนต้องอยู่ด้วยกัน แต่ถ้าเราพัฒนาของเรา เราต้องอยู่ด้วยกันแต่เราเข้าใจ

เราเข้าใจ เห็นไหม คุณเวลาคนเข้าใจอยู่ในวิกฤติๆ หนึ่ง อีกคนหนึ่งเดือดร้อนเต็มที่เลย อีกคนหนึ่งก็เดือดร้อนเหมือนกันแต่มีสติ มีปัญญา แก้ไขวิกฤตินั้น เป็นคนเตือนเขาจะ อย่าให้มันเดือดร้อนจนเกินไป มันเกิดแล้ว วิกฤติมันเกิดแล้วแต่เราจะไปด้วยกัน เราจะแก้ไขกันไป คุณเรื่อสิ เวลามันไปกลางทะเลแล้วมันมีปัญหาขึ้นมา ถ้าเฮกันไปก็คว้าไปหมดเลย ถ้ามีสติปัญญาช่วยกันๆ เห็นไหม ช่วยเหมือนไม่ได้ช่วย ช่วยแล้วเหมือนช่วย

นี่เราต้องคิดให้เป็น คิดให้ดี แล้วเราดูของเรา เราดูใจเรานะ ใจเรา เราโตกันขึ้นมาอายุปานนี้กันแล้วนะ เราผ่านชีวิตมาขนาดนี้ เราก็เห็นการเปลี่ยนแปลงมาเยอะแล้วใช่ไหม? เราเห็นการเปลี่ยนแปลงมาตลอดแล้ว แล้วมันก็จะมีการเปลี่ยนแปลงไปอีก ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงไปอีก

เราจะมติดิปัญญาใหม่? เราจะมติดิปัญญาเต็มที เต็มที แต่ไม่ให้กระทบกระเทือนกันจนเกินไปนัก

ถ้ามันกระทบกระเทือนกันจนเกินไปนักนะ เวลาเรามีครูบาอาจารย์อยู่ ครูบาอาจารย์ของเราเป็นที่พึ่งของเรา เป็นผู้คุ้มครองดูแลเรา แต่ตอนนี้ครูบาอาจารย์เราไม่อยู่แล้ว เราต้องคุ้มครองกัน เราต้องดูแลกัน ถ้าเราดูแลกัน แต่คำว่าดูแลกัน เห็นไหม คุณติเวลาเด็กมันต้องการสิ่งใด มันต้องการเดี๋ยวนี้เลย เราไม่ได้เอามาเราจะไปดูแลมันได้อย่างไร? ก็ต้องปลอบมัน “เดี๋ยวนะ.. เดี๋ยวนะ เดี๋ยวนะ เดียวหาให้ก่อน” ถ้าได้แล้วเราก็อยมาคูแลกัน

โลกก็เหมือนกัน สิ่งที่ทำกันอยู่นี้ ถ้าเราลงไปกับเขา เราลงไปกับหมด มันหมดนะ แต่ถ้าเราดูแลกัน ไม่ทิ้งๆ ดูแลกัน แต่! แต่ให้มีความจำเป็น มีความจำเป็นแล้วถึงเวลาเราใช้สอยประโยชน์มันจะเป็นประโยชน์.. อันนี้แล้วเมื่อไหร่จำเป็นล่ะ? เขาจะตายกันอยู่แล้ว ยังคิดว่าเมื่อไหร่จำเป็นๆ นะ

ไม่ตาย ไม่ตายหรือก สิ่งที่ไม่ตายนี้ เวลามันผ่อนคลายเป็นไปได้อันนี้ เป็นไปได้อันนี้ เป็นไปได้อันนี้ เรารักษาไว้ เห็นไหม เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“เสียทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เสียอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เสียชีวิตเพื่อรักษาธรรม”

คนที่มีคุณธรรมในหัวใจ ชีวิตนี้มันเป็นเรื่องธรรมดาไป การเกิดและการตายเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเรื่องการเสียสละชีวิตเพื่อรักษาธรรมนี่นะ ครูบาอาจารย์ของท่านรู้ของท่าน ถ้าท่านรู้ของท่านนี่ท่านทำได้ ท่านทำได้นะ แต่ของเรานี้ทำได้หรือไม่ได้

ฉะนั้น ในการรักษาธรรม.. รักษาธรรมคือความถูกต้อง! ความถูกต้อง ความดีงาม ความซื่อเท็จจริงอันนั้น เรารักษาอันนั้น

“เหตุและผลคือธรรม”

เราแสวงหาสิ่งนั้น แล้วทำไมโลกเขาไม่เป็นธรรมกับเราล่ะ? แล้วเราทำคุณงามความดีเราว่าเป็นธรรม โลกทำไมไม่เห็นคุณงามความดีกับเราเลย.. คนตาบอดมันยังไม่รู้สิ่งใดเลย นี่จิตใจบอดเขาไม่รู้สิ่งใดเลย เฮ้ไหนเฮ้นั้น นี่เฮ้กันไป อ้างว่านะ ในนวกวาท เห็นไหม ร้อนนักก็อ้างว่า

ไม่ทำงาน ที่ไหนก็อ้างว่ากันไป อ้างเล่ห์ เฮกันไป ทำกันไปตามประสาโลก ถึงที่สุดแล้วนะไม่มี
สิ่งใดคิดไม่ติดมือไปเลย

ไอ้ของเรานะ เราทำบุญกุศลกัน เราเป็นหลักเป็นชัยขึ้นมา นี่เราเสียสละ เห็นไหม เหมือน
ไม่มีสิ่งใดในมือของเราเลย แต่! แต่มันมีวุฒิภาวะ มันมีเรื่องของคุณธรรมในหัวใจ มันจะจิตใจ
ของเราไป ยืนดูนะ ยืนดูแล้วกั๊กฟัน เพราะอะไร? เพราะถ้าเราห้วนไหวไปกับเขา หลักการเรา เรา
ก็ต้องไหวไปกับเขา

แล้วถ้ายืนดูนี้ คนทำความดีมันเหมือนกับหลัก เห็นไหม คุณใช้เวลาพยายามมันพักกระโษก
รุนแรงขนาดไหน? เวลากระแสของโลก โลกที่เขาได้ครอบงำกันแล้ว นี่เวลาการประชาสัมพันธ์
ของเขา เขาอ้างสมองของเขา นี่มันเต็มทีนะ ดูเรดการ์ดสี ดูเยาวชนแดง เวลาทำนี่ทุกคนเสียใจ
ไหม? เรดการ์ดนั้นมันทำลายวัฒนธรรมของเมืองจีนไปเยอะมากเลย แล้วเวลาสุดท้ายแล้วต้องไป
ฟันฟูกัน แล้วเสียใจกัน เสียใจแต่ตอนนั้น ใครไปขวางได้ไหม? จับโยนบกทั้งนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน โลกนี้ เวลามันแรงเราต้องมีสติของเรา นี่ธรรมเป็นอย่างนี้ เรารักษา เห็น
ไหม แม้แต่เสียสละชีวิตรักษาศรัทธายังทำได้ แต่ไม่ใช่เสียสละแบบโง่ๆ เสียสละแบบนั้นจะ
เสียสละชีวิตรักษาศรัทธา ไปขวางเขามันก็ตายฟรีไป ตายเปล่าๆ ใจ การเสียสละมันต้องมีผลคุ้มค่า
แล้วมันต้องมีการกระทำ

นี่พูดถึงธรรมที่เราแสวงหากัน เรามีครูบาอาจารย์นะ ท่านพาเรามาถึงปานนี้ แล้วอนาคต
เห็นไหม ท่านล่วงไปแล้ว ท่านสร้างศาสนาทายาทกันไว้ เราเป็นลูกศิษย์ลูกหา เราจะต้องดูแล
แต่ไม่ตื่นตามโลก เอวัง